

## บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจ โดยทั่วไปในชุมชนควา - บ้านขาว และศึกษาถึงการรวมกลุ่มผลิตน้ำส้มควันไม้และเล็งเห็นถึงการประกอบอาชีพหลัก ความสำคัญของเศรษฐกิจชุมชน และศึกษาความร่วมมือของคนในชุมชนในการรวมกลุ่ม รวมถึงความ ความสัมพันธ์และการพึ่งพาอาศัยกันของชาวบ้าน ตลอดจนประโยชน์ที่ได้จากเศรษฐกิจชุมชนที่ ชาวบ้านได้รับ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็น สมาชิกในกลุ่มผลิตน้ำส้มควันไม้ ตำบลบ้าน ขาว อำเภอรอนดง จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่าง สมาชิกในกลุ่มผลิตน้ำส้มควันไม้ ตำบล บ้านขาว อำเภอรอนดง จังหวัดสงขลา จำนวน 5 ครัวเรือน ระเบียบวิธีวิจัย การศึกษาค้นคว้า นี้จะใช้ข้อมูล 2 แบบ คือ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) สรุปผลการศึกษา ข้อมูลพื้นฐานทางสังคมและสภาพเศรษฐกิจ อาชีพหลัก เกษตรกรรม ร้อยละ 93.42 อาชีพเสริม ค่าขายและอุตสาหกรรมในครัวเรือนร้อยละ 6.58 รายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 1,000 ร้อยละ 10 รายได้เฉลี่ย 1,0001-3,000 ร้อยละ 10 รายได้เฉลี่ยมากกว่า 3,000 ร้อยละ 70 รายได้ ไม่แน่นอน ร้อยละ 10 สภาพเศรษฐกิจประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาชีพ หลักทำนา และปศุสัตว์ อาชีพรองรับจ้าง ค่าขาย ประมง ในจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 76 ครัวเรือน จากการแจกแบบสอบถามใน 2 ตำบล มีครัวเรือนที่เข้าร่วมกลุ่มการผลิตน้ำส้มควันไม้ อยู่ 5 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 6.58 และไม่มีการเข้าร่วมกลุ่มการผลิตอยู่ 69 ครัวเรือนคิด เป็นร้อยละ 90.79 ความสำคัญในเรื่องเศรษฐกิจชุมชน เห็นความสำคัญในเรื่องเศรษฐกิจชุมชน มากคิดเป็นร้อยละ 70 เห็นความสำคัญในเรื่องเศรษฐกิจชุมชนปานกลางคิดเป็นร้อยละ 10 เห็นความสำคัญในเรื่องเศรษฐกิจชุมชนน้อย คิดเป็นร้อยละ 20 ไม่เห็นความสำคัญ ไม่มี ข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจชุมชน การรวมกลุ่มการผลิต ในจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 76 ครัวเรือน จากการแจกแบบสอบถามใน 2 ตำบล มีครัวเรือนที่เข้าร่วมกลุ่มการผลิตน้ำส้มควันไม้อยู่ 5 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 6.58 และไม่มีการเข้าร่วมกลุ่มการผลิตอยู่ 69 ครัวเรือนคิดเป็น ร้อยละ 90.79 ความสำคัญในเรื่องเศรษฐกิจชุมชน เห็นความสำคัญในเรื่องเศรษฐกิจชุมชนมาก คิดเป็นร้อยละ 70 เห็นความสำคัญในเรื่องเศรษฐกิจชุมชนปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 10 เห็นความสำคัญในเรื่องเศรษฐกิจชุมชนน้อย คิดเป็นร้อยละ 20 ไม่เห็นความสำคัญเลย คิดเป็น ร้อยละ 0 ประโยชน์จากการรวมกลุ่มในเศรษฐกิจชุมชน จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างพบว่า

ประชาชนที่คิดว่าการรวมกลุ่มภายในชุมชนช่วยส่งผลให้มีระดับรายได้ในครอบครัวเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากภายในชุมชนไม่มีการรวมกลุ่มการผลิตใด ๆ ที่สามารถสร้างรายได้ให้เห็นเป็นรูปธรรม ประชากรในชุมชนที่เห็นว่าการรวมกลุ่มจะทำให้คนในชุมชนมีงานทำก็อยู่ในระดับปานกลาง จากการสัมภาษณ์พบว่าประชาชนเห็นว่าหากมีการรวมกลุ่มเกิดขึ้นจริงก็จะช่วยให้คนในชุมชนมีกิจกรรมทำ ประชาชนที่เห็นว่าการรวมกลุ่มจะทำให้คนในชุมชนมีความรักใคร่กลมเกลียวสามัคคีมากขึ้นอยู่ในระดับปานกลางแต่ก็ใกล้เคียงกับผู้ที่เห็นว่าเป็นประโยชน์มาก ในด้านการให้ผลผลิตขายได้ในราคาที่น่าพอใจนั้น ชาวบ้านในชุมชนไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควร นอกจากนี้แล้วชาวบ้านบางส่วนยังเห็นว่า การรวมกลุ่มนั้นจะช่วยให้ชาวบ้านมีโอกาสได้พูดคุย และปรึกษาหารือกันมากขึ้น และการรวมกลุ่มจะช่วยให้ชาวบ้านสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ที่อื่นได้และจะได้นำเงินมาพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้นได้

#### ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปหรือการพัฒนา

จากการศึกษา “ เศรษฐกิจชุมชนบ้านควา – บ้านขาว ด้วยวิถีเกษตร ” พบว่า ครัวเรือนในชุมชนส่วนใหญ่อยู่ในภาวะยังชีพ มีรายได้ค่อนข้างน้อย แต่ก็ใช้จ่ายอย่างพอเพียง ไม่ใช่จ่ายเกินตัว ยังมีการรวมกลุ่มกันน้อย จึงไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางเพื่อให้เกิดประสิทธิผลดังนี้

1. ในการสนับสนุนของภาครัฐและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ให้กับชาวในท้องถิ่นควรมี การพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ และมีการติดตามผล

2. เมื่อมีการพัฒนาแรงงานภายในชุมชนแล้ว ภาครัฐควรส่งเสริมทางการจัดการภายในชุมชนด้วย เพื่อให้เกิดระบบของการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน การบริหารจัดการงานของกลุ่มโดยยึดกฎระเบียบที่กำหนดขึ้นมาเป็นของตนเอง โดยสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างกฎ ข้อบังคับและระเบียบกลุ่ม ทำให้สมาชิกทุกคนยอมรับและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ซึ่งจะทำให้สมาชิกเกิดสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวม และมีความมุ่งมั่นในการรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือกันและกัน